

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főter. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt ártégyék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyiltér petit sora 30 kr.</p>
--	---	---

1849. október 6.

Sötét felleg borította be e napon a magyar nemzet szépen fénylő csillagát!

Mély gyász mindenütt.

Bitófák ezrei meredeztek az ég felé az ország minden részében, hogy oda a haza jobbait felfüggeszszék.

Bosszúért hangzott fel az égbe az özvegyek, árvák és megvesszőzött nők jajkiáltása, gyász borult e házára, sötét, mély gyász . . . .

A hősök hősei, az aradi vértanuk még látni vélték a dicső honvédek előnyomulását, még fülökbe csengett a hős sereg győzelem feletti ujongása: midőn — mintegy álomból felébredve, a gyalázatos bitót látták magok előtt, hogy elszenvedjék azon a legszebb, a legdicsőbb, a vértanúi halált.

Ötven év folyt le azóta, de a kegyelet a hős vértanuk iránt a magyar nép szívében nem hogy fogyott volna, hanem évről-évre gyarapodott.

Zarándok helye lett a nemzetnek ott, Arad mellett a gyászos Golgotha, minden évben a kegyelet virágaival halmozta el azon he-

lyet, hol az óriások utolsó sóhajtották.

Mint oltárt állja körül a nemzet a gyászhelyet. Könnyűivel locsolja meg azon fűszálakat, melyek e hősök véreből fakadtak.

Egy nemzet rajongó imádata övezi körül a vértanúk emlékét, s mély utálat, kiolthatatlan gyűlölet osztályrésze a hóhérnak, ki a magyar nép bálványait a bitóra juttatta.

De hogyan bálványozná e nemzet hős vértanúinak emlékét, mikor tudatában van annak, hogy azon szabadság, melyet élvez, azt a dicsően kimult hősök saját életük árán váltották meg!!

Fájdalmas emlékek, fájdalmas érzések húrjai rezegnek meg a magyar nép szívében e napon, de e fájdalomban egyesül a nemzet ott az aradi sir körül, hova a hatalom a nemzet szabadságát akarta eltemetni.

És a sirból kinőtt a szabadság fája, mely illatával átjárja a honfi kebleket, s örök időkre megóvjá a hősokeket a feledéstől.

Fonjuk meg tehát mi is szeretetünkben a visszaemlékezés örökzöld koszorúját, s ha a szent oltárt,

ott a kivégzés helyén körül nem állhattuk is a nagy napon: de minden könnyesepp, mely a vértanuk emlékének van szentelve, az ő nyugalmukat teszi édesebbé . . . .

László Bálint.

→ A csongrád-megyei ellenzéki — nagy semmi . . . Ezen érdekes közleményt a Csongrád-megyei Hirlapból vesszük át. Tehát itt van ismét a példa, hogy lelkiismeretlen kufárok kezében a legéletrevalóbb eszme is elpusztul, tönkremegy. A csizmadia csak maradjon a kaptafánál s ne avatkozzék az bele semmiféle politikába, mert könnyen úgy talál járni, mint Sima és Hegyi párt- és népvészér uraságok a csongrád-megyei ellenzéki egyesülettel. Ezek a szerencsétlen emberek azt hitték, hogy ha ők kibontják — a polgárok zsebet s kihalásznak belőle pár ezer forintot, hogy azt elsőrözzék és elkocsizzák, akkor lesz itt a vármegyében olyan erős ellenzéki szövetség, amely megmenti őket a csódtól börtöntől s minden veszedelemtől. Lapunk szerkesztője mikor fölvetette ezt az eszmét, hogy a társadalmi bajokat orvosolni akarjuk, akkor legelső sorban magának a népnek kell egy erős szövetséget alkotni hogy megtisztítsák a korrupció fekélyeitől, mert csak erkölcsileg tiszta nép képes a maga jogait érvényesíteni: akkor Sima alig tudta megérteni, hogy mire való legyen a szövetség. Ő arra gondolt, hogy ez az egyesület abban fogja találni egyetlen feladatát, hogy neki visszaadja azt a mandátumot, a melyet a csőd és az

TARCAZA

A köszöntésről.

»Csókolom ast a kinyes kezsit ast a lábát« — kiáltja a cigányrajkó Apátfálva mellett gyorsan haladó hintónk után. És folytatja a sötét nemzedék mindkét nem és mindenféle korbelt tagja kis távolságban

Krajczárt vetünk ki a kocsiból és a kocsist biztatjuk, hogy hajtson . . . Kis vártatva újra krajczár és újra hajts! . . . Már unalmas a kezdetben komikusan megtisztelő üdvözlés.

— Akarunk valamit! mondja az ő köszöntések leplezetlenül.

Megujult e kép lelkemben, mintha most látnám.

Miért is köszönünk mi Isten hasonlatosságára teremtett emberek egymásnak? Miért köszöntik az urak a hölgyeket és nem megfordítva?

A köszöntés, nézetem szerint, jelenti ismerős emberek közt, kiknek egyelőre vagy egyáltalában nincs mondani valójuk hogy: ismerlek, megbecsüllek, jót kívánok. Azt mondjuk: jó reggelt! vagy jó napot! jó estét! vagy jó éjt!

Igen bizalmasan s melegen hangzik a legtöbb férfi közt divó latin »servus«! főképp ha meleg hangon is van mondva. Mert bizony sokban és mindenben a hang teszi a muzsikát. Nem lehetetlen, hogy

egy kegyes pártfogó is »servus«-t mond az őt »legalázatosabb szolgájá«-val nagy szerényen üdvözlő pártfogolándónak. Sőt, ha az illető üres nagyság, akkor úgy mondhatja a »servus«-t, hogy a szegény illetőnek e szegyen pirját kergeti az arczába.

Már gyermekeknél mérvadó s némileg a szülőkre is visszavezethető vagy következtethető a köszöntés. »Jó napot, néni! bácsi!« mondja a kis fiu, leányka tiszteletteljesen vagy bájosan, — lehet, hogy szegletesen meghajolva, — ügyesen vagy ügyetlenül kezét csókolva . . . »Pá!« mondja az alig gagyogó kis baba s kedvesen int kezeckéjével. Ridegen ül a dada vagy anyja karján egy másik; sötéten néz és nem köszön . . . Itt egy nagyobb fiu fordul el s onon tovább: szégyel köszönni; hasonlóképp cselekszik ott egy leányka. Lehet, hogy meghitt körben különösen a mi a vitázást illeti, bőbeszédű s övé az utolsó szó is . . .

»Adjon Isten jó napot!«, mondja az igazi magyar ember. »Szerencsés jó estét kívánok«, mondja a másik. Ezek nem számitanak, nem kegyeskednek, nem alázatoskodnak, nem szégyelnek köszönni. Belőlük az eredeti romlatlan magyar szív beszél és a tiszta magyarral született természetes udvariasság, lovagiasság.

Rideg, kevély, rossz nevelésű ismerőssel találkozunk, kinek a köszöntés kin. »Jó napot«, mondja kiváló melegen, vagy:

»kezeit csókolom!« s kifogyhatatlan szóáradattal tudakozódik egészségünk családunk stb. felől. »Der wiel etwas«, gondolja erre németül az okos magyar. Véleményem szerint ezt a gondolatot a legigazabban csak németül lehet gondolni . . .

És biztos, hogy nem téved, a ki gondolja, mert mielőbb kisül a váratlan barátság indító oka . . .

»Jó napot«, mondja határozatlanul felénk sandítva egy olyan, ki a »Der wiel etwas«-t már elnyerte tőlünk, de nem egész bizonyos abban, hogy a czitromot jól kifacsarta-e?

»Jó napot«, mondja kedves szívélyességgel egy bennünket megelőző idősebb nő. Történetesen vagyonosabb s előkelőbb állásu, mint mi vagyunk. De ő mindezt nem is tudja, nem is gondolja. Meglát és köszön.

»Jó napot«, szól köszöntésünkre bennünket hidegen végig nézve a pénz-arisztokrata, ki mind e fennemlített tulajdonságokkal bir, a jó nevelést kivéve.

Az istenek és a sors megtagadták tőle az utóbbit s a jó társaságot gyermekkorában.

»Jó napot!«, mondja hetykén és bizalmasan a »von Pick uaf« emelkedő — ki társadalmi modor, elegancia és emelkedés után kapkod, mint madár a légy után. Ő minden áron sikkes akar lenni.

a temérdek bűnpör, amelyet csalásai és sikasztásai folytán ellene indítottak, kicsavarja kezéből . . . Most aztán, hogy elfogyott a begyűlt pénz, nem csináltak semmit csak handa-bandaráltak s verték a mellüket hogy milyen nagy hazafiak ők. Hogy mi lett a vége ennek a komédiának, megmutatta a vasárnap délalótti roppant nagy gyűlés, melyre helyből és vidékről összesen 5, azaz öt polgár jelent meg s csak a 48-as kör választmányi ülése után ment be a Tabak nagy szállójába 15 ember. Mert annyira bíztak a megjelenésben, hogy legalább 1000 ezer embert befogadni képes nagy termet választottak a gyűlés színhelyévé . . . Úgy látszik, hogy a közönség jól lakott már azzal a nagy hazafiaskodással, hogy mindig csak a zsebébe nyulkálnak azok az emberek, akik hazafiságukat azzal akarják kimutatni, hogy minél jobban megsarcollják a polgárokat. Kapistrán is, mikor a főtéren végig koczogtatott nagybusan, hazasietyve. — Ép akkor emlegették gunyosan Sima vevét — a munkásgyűlés tagjai és tiltakoztak a mandátum-árulás ellen.

Visszapillantás.

(cikkkrova)

Nem a bosszuállás szemüvegén keresztül, sem pártszenvédély által elvakítva óhajunk visszatekintést vetni a közelmúlt eseményekre.

Kezdjük az első fejsze csapásnál, mely által az odvas törzs koronája hullott porba, L. Tóth István bíró fölfüggesztésével. Itéljük meg ezen eseménynek a lakosságra általánosan gyakorolt hatását, szemléljük és bíráljuk meg ez által támadt hangulat lényegét, pártok fölé emelkedve is constálhatjuk, hogy megnyugtató hatással volt a nagy közönségre, melynek bekövetkezését minden józanul gondolkozó ember, biztosan nyárta óhajva remélte, mint a lidérc nyomása alól való föl szabadulást. Nem azért, mintha ezt, vagy amant inkább szerette volna látni a bírói székben, — egyéniségénél fogva, hanem csupán azon indokból, mert közigazgatásunk olyan kormányzat alatt, milyent L. Tóth, a Hegyi Antal bosszuálló rendszerének meghonosítása által be akart csempészni az adminisztráció intézésébe, a barbár ökoljoghoz való visszatérést jelentette volna, melynek következményeit, a »beugratott tömeg« gyászos emlékként viselte volna, az értelmi szerzésért pedig soha sem vállalná vezetőjük a morális következményeket.

»Jó napot!«, mondja, inkább szurja feléd egy epés ismerősöd, — kinek kellemetlen vagy (lehet, hogy pletyka műve) de a benne vérré vált jó nevelés képtelenné teszi őt a nem köszönetre.

»Jó napot!«, inti, sóhajta, susogja, szórja, kiáltja feléd bizalmas, — hódolat-teljes, — esetleg alázatos fejhajtással az élődi népség egész raja, ki még tegnap nem ismert. Akkor jut eszedbe, hogy sorsjegyen nyertél, — nagyobb rangba léptél. Talán férjed helyzetében történt előnyös változás. Állítólag a jeles férj még a legméltatlanabb asszonyt is tisztelet tárgyává tudja tenni . . .

És viszont éppen a fennemlített előnyös változás csikar ridég köszöntést irigyeid ajkáról.

»Jó napot!«, szólít meg szívélyes hangon egy kedves egyéniség, ki tudja, nehéz gond, bánat nyom. Elcseveg veled; elfeledtetni veled kis időre azt, amitől biztosan teljesen megszabadítana, ha hatalmában — áll.

»Jó napot!«, mondja, egy kegyes nagyság, pöffeszkedő szívélyességgel tekintetében, minden izmában tudatva veled, hogy téged most milyen kiváló szerencse ért.

»Jó napot!«, szól kiváló udvariassággal, tisztelettel negyelyezve egy semmin a magasban himbalódzó előkelőség, — ki véletlen megtudta, hogy rokonságban állsz magasrangú egyéniséggel; hogy elő-

Aminthogy nem is lehet morális dolgokról beszélni ott, hol az illető rég kirúgta lábait alól az erkölcsi alapot, már pedig minden intézménynek, minden szervezetnek, egyesek működésének, testületek és pártok, nemesebb célok elérésénél kell, hogy törekvéseikben erkölcsi alapon álljonak. Ahol ez hiányzik, ahol a nemesebb intenciók helyébe az elvakult bosszú állás után törekvés lép, ez a törekvés pártolókra ne számítsen, a küzdelemben előbb utóbb kifog dőlni, a nemesebb célokért küzdők táborát el fog pusztítani, így kívánja ezt a társadalmi rend, az alkotmányi érdek, így van ez az egyeseknek a létért való küzdelemben is és helyesen van így, mert mi lenne az olyan kormányzatból, hol a bírói adott nagy képelt jogokkal való visszaélés oly profán módon nyilvánul, mint az a Tóth bírósága alatt kifejlődött, mi lenne ebből, ha a megtorlásra hivatott hatóság ezt türve engedné?

Nem tisztelt Hegyi ur és társai! Önöknek minden hasonló czélból indított törekvéseikbe bele fog törni a bicskájuk, vagy az önök által létesített intézmények erkölcszelen czélu okainál fogva, vagy az ellenőrzés gyakorlására hivatott hatóságok éber gondoskodása folytán.

Nekünk így is, amugy is jó, nekünk a fő elvünk az, hogy vezettségük bár kormányzatunk akár ilyen, akár amolyan elvű többség által, de erkölcsi alapon, de tisztességes eszközökkel, vagy ha nem, hát pusztulniok kell onnan, ahová nem méltók, vagy természetesen vissza vonulás által, vagy tisztességtelenül, de a törvényes és alkotmányos rend alapján!

UJDONSÁGOK.

— **A Király nevenapja.** F. hó 4-én volt dicsőesen uralkodó királyunk nevenapja, a mikor plébánia templomunkban ünnepélyes szentmise tartott. A szentmise részt vettek az áll. polg. és elemi iskolai tanulók tanítók vezetése alatt. A középületeket nemzeti zászlók díszítették s a tanítók a király iránti szeretet és hűségére oktatták tanítványaikat azután hazabocsájtattak, hogy ünnepeljenek a király nevenapján.

— **A vértanúk emlékezete.** F. hó 6-án Magyarországi vértanúk kivégzésének 50-ik évforduló napját városunk közönsége is megünnevelte. A kivégzett vértanúk lelkiüdvéért a plébánia templomban gyászistentisztelet tartott, melyen részt vettek az agg 48-as honvédek, és a helybeli állami iskolai tanítók tanítványaikkal. A szentmise alatt az agg honvédek közül nem egynek könny csillogott szemében.

— **Megtörtént.** Nyilas János — ármentesítési társulati alkalmazott — ő tudja mi okból — beiratkozott a cucilista 48-as körbe (csak tán nem akar tanácsnok lenni?) f. hó 1-én mint kör tag azon megbízást

kapta, Kovács ügyvédőtől, hogy járjon házalni egy ivvel, gyűjtsön aláírásokat arra nézve, hogy az aláírottak kéri a rendezett tanács vissza állítását, ahol aztán ő (már t. i. nem a társulati alkalmazott), városi ügyész lenne 2000 forint fizetéssel, Tóth István lenne a városi mérnök 2500 forint fizetéssel, stb. stb. és mondja mindenüt, hogy ennek dacára is, a rendezett tanács sokkal kevesebbe kerülne, mint a mostani szervezet. Erre a szolgálta őszintén azt mondja: de uram hisz ez nem lehet, mert a rendezett tanács sokkal többbe kerülne; az mindegy, magának ezt kell mondani, amit én mondom! De uram én nem hazudok; erre óriási láрма keletkezett, a szegény ördögöt majd meg linchelték a felbőszült tag és elvtársak s csak egy birta megmenteni épp bőrét az erőművi uton keletkezett folytonosság hiányosságoktól, hogy egyszerűen kiakolbolították a helyiségből is, meg a körből is. Fentiek valódiságáért e sorok írója elvállalja a felelősséget. Könnyű elvállalni a »Tiszavidék« ismert párbajjelenes nyilatkozata után. Szeddő.

— **Elköltözött.** Pain doktor ki, a 48-as elvtársakat oly buzgó odaadással gyógykezelte volna, ha méltóztattak volna, az elvgyőzelemre jutásáért kitekerni egymás nyakát, s mivel azonban erre hajlandóságot nem mutattak, nem lehetvén megélni, elköltözött s így egyelőre a Hegyi igájába hajtják nyakukat, hogy pöczök annál könnyebben tekerhesse.

A jövő képe. Ugy miként azt Pöczökék a rendezett tanács alatt majdan látni óhajják. Mindenek előtt 2 választó kerület lesz melyek Hegyi és Simát fogják az ország boldogítására a képviselő házba küldeni. Polgármester jelölt még nincs de Nyiki Náczinak legnagyobb sanceja van rá. Városi ügyész Kovács miskásus lesz. A rendőrfőkapitányi állás Csabulyának lesz creálva. Városi mérnök ki lenne más, mint Tóth István, alkapitány a Dini gyerek lesz, kinek forgos tolla az új kalapja mellett nagyon predestinálja őt ez állásra. A pénztár maradhat így, csupán Miskék fog még betölteni egy szervezendő számtiszt állást; Árvaszéki ülnök a volt harangozó jelenlegi közgyám lenne kinek helyét a közgyámi hivatalnál a mostani harangozó töltené be ha ugyan addig kellően gyakorolni fogja magát a főuri kézcsók művészetében, melyet Szöke János tőkélyre emelt. Gazdasági tanácsnok maradhatna Turi A Pál ki a széna kezelés hasznosításának gyakorlati alkalmazására, kézzel fogható adatokat szolgáltatott. A többi tanácsnok a 48-as csapszékéből majd csak kikerül. Minden további még be nem töltött hivatal ideiglenesen de a dotatiók fölgancsolásának kötelezettsége mellett Kovács János látna el, s e mellett Hacker Matyi hathatós támogatásban részesülne. S e nagyszerű álom, Uram! ha valóssággá válnék is, nem kerülne többbe, mint a mostani adminisztráció. Oh! du lieber Augustin.

— **Bó termés.** Már régen volt olyan vig szüret mint az idén. Dal, muzsikaszó hangzott a szőlőhegyen szerte. Vidám volt a gazda, mert tellet a hordó s

kelő volnál születésed következtében. — Talán segítségére lehetnél, gondolja, — magas himbalódzását kevésbé üres és szédítő alapra helyezi . . .

»Jó napot!«, mondja a gazdag proletár s nagy udvariasságában hadonázva lábára lép, könnyökkel megtaszit. Pardont kérve, hangos nevetés és erős hajlongások között, a mögötte állók feljajdulnak ezzel kapcsolatban. Most odaszól a »pardon!« És így tovább . . .

A férfiak köszöntik bevett szokás szerint a nőket. Elég önérzetes és elég hiu vagyok ezt igen helyes intézménynek találni. Mert ez persze alapjában nem jelent egyebet, mint hogy a bűnös férfi meghajol a magas női erény előtt. A kivételért más törvényt nem hozunk. Meghajta magát az exczellenciás ur a legszerényebb állású művelt nő vagy leány előtt. Ennek ellentéteül tekintem azt, midőn a módos kereskedő az üzletébe lépő szolgálónak azt mondja: »Alázatos szolgálója szép kisasszony!« vagy viszont ez utóbbi gazdjának: »Kezeit csókolom nagyságos — ur!«

De jaj neked finom érzésű művelt nő e fennemlített szerencsétlen vitágtörvény mellett, mely elismerésedre alkottatott, — ha minden érdemed mellett elhagy a szerencse csillaga . . .

Am egyszer történt, hogy jelenlétemben a művelt férfi az ifjú hölgynek,

ki rábizonyított ballépést tett, nem köszönt. Szerintem ennek az urnak magaviselete korrekt volt. De láttam, midőn a saját maga és mások által gentlemannak tartott ember művelt nőt könnyű köszöntéssel sértett. Mielőtt ezt megtenné, gondolkodott, hogy koczkaztasson-e egy kegyes szót kalapemelés, fejbiccentést? S a hölgy az üres fejt egy határozottan illemes köszöntéssel sem főzhető le. Nullási ur ezt meg nem értette volna s elégedett öntudattal fogadja e hódolatot . . .

Láttam a sikkasztás miatt bebörtönzött szolgabíró kiváló műveltségű, erényes büszke nejét, — könnyelmű férj derék feleségét ilyen ural szemben. Láttam e hölgyet özvegyiségre jutása után ugynevezett jó partiet csinálni s Nullási urat lelkendezve hintaja után futni, hogy hódolat teljes köszöntését applikálhassa. Láttam harmadszor ugyan azt az urat, midőn a hitvány erkölcsű szolgálóból lett nagyságos asszony kezére nyomta alázatos kézcsókját.

»Jó napot!«, mondják meleg készsoritással kapaszkodó kicsinyiségek, állítólagos nagyságok, négy szem közt rájnk nézve kellemes vagy tiszteletet gerjesztő egyéniségednek. »Jó napot!«, mondják ugyanők hidegen, halkán, félve, titokban vagy sehogysem, midőn olyanok társaságában vannak, — kiknek dicsugaraiból rájuk is esik egynehány. E vékony szálakon kapaszkodnak remegve a magasba s szorosán hozzátapadnak az illető, általuk oly

kedvvel dolgoztak a munkások is. Mint ritkaságot megemlítjük, Dóke Lászlónak egy hold szőlőjén 60 hektó liter bora termett. Egyébként máshol sincs ok a panasza. Csak az a baj, hogy nincs ára a bornak s olcsón kénytelenítettek tudni rajta. Borpiacunk különben is nekünk nem volt soha és talán nem is akar lenni. Mert ha volna, tisztességes ár kellene a szegény szőlőbirtokosnak boráért kapni. — Hogy Tóth Esvánnak mennyi bora lett, nem tudjuk, de valószínű hogy a följárlott mennyiséget hívei közt közprédára fogja bocsájtani.

— **Közgyűlés.** A csongrádi-söványházi ármentesítő és belvizszabályozó társulat f. évi október hó 18. napján dél előtt 10 órakor a városháza tanácstermében tartja éves közgyűlését.

— **Október 1-én.** Könnyes szemű anyák, bánatos arcú leányok csoportos vándorlása hirdeti a városban, hogy megérkezett október, mikor a legénynek el kell menni ha esik is, bárha nehezen esik is. . . . A fecske, a gólya készül utra, s bár messze-messze idegen országba költözik el tőlünk, még is vissza várjuk hozzáink. . . . Visszajönnek a legények is: egy-két három esztendő múlva, mert hisz ma nem az a világ van, mint hajdanában, hogy a katonát azért vigyék el hogy a hazát tisztogassák az ellenségtől. Ma csak a profutót és a puskaport fogyasztják, hogy tudják mire elkölteni a sok millió forintot, a mit a nép az adóba kiizad. Ne boszuljanak tehát se a mamák, se pedig ne sirjanak az árván hagyott kis leányok, hiszen »Nem a világ ez a három esztendő!« Azután meg maradt ám itthon is kettő-három — uem nyomorult!

A napilapok ujdonságai közt már vagy négy hét óta, hosszú számsorozatok olvashatók: az Osztályorszájatek nyereségszámai. Most folyik ugyanis a negyedik Osztályorszájatek főosztályának huzása, a mely harmincezer sorsjegynek juttat nyereséget. Azok a számsorok a közönség legkedvesebb olvasmányai. Az a nagy érdeklődés, a melyvel országszerte várják, azt bizonyítja, hogy az osztályorszájatek milyen népszerű, úgy mondhatjuk, hogy megállapodott intézményé lett. Mindenféle nyereségekről s a szerencsés nyerőkről beszélnek. Ők most a közérdeklődés tárgyai. Hogy a nevük imitt-amott nyilvánosságra kerül, annak nem is a sorsjegyelárusítók az okai. Az ismerősök adják tovább a szerencsés neveket, ők terjesztik az igazzá lett legendát. A negyedik sorsjáték főhuzása október 11-ével véget ér, a harmincezer nyerő a maga nyereségét fölveszi és megkezdődhetik az ötödik osztályorszájatek campagne-ja. Ennek az első osztályra szóló sorsjegyei már e napokban piacra kerülnek. Érdekes sorsolási tervét már legközelebb e helyen közölni fogjuk. Előre is föl hívjuk rá a közönség figyelmét.

— **A gyomor betegségei** igen különböző rosz indultu formákban mennek át, különösen ha jelentéktelenebb gyomorbajok ellen mit sem használunk. Ilyenek ellen mindig kellene valamely házi szert kéznél tartani. Kiténő hatásának bizonyult e tekintetben dr. Rosa balzsamja, melyet Fragner B. gyógyszerháza Prágában 203

nagyra becsült csillaghoz, — inkább csillagokhoz. Jaj neked, ügyes kötél, — jobban mondva sugártánczos, ha csillagod elhomályosul, lábaid alól elenyészik a gyenge talaj! Ez szorongató vagy nyaktörő helyzet lehet . . .

* * *

Tehát a köszöntés oly hatalmas tényező? oly sokat mondó?

Oh Istenem, mikép is köszöntsem hát az embereket? Megvallom, zavarban vagyok . . . Estig ki sem lépek az utcára; addig gondolkodom . . .

Itt van ni! Kitaláltam, hogy melyik a legszebb köszöntés.

A köszöntések koronája az midőn reggel gyermekem ágyacskájához lépve őt lassan költögetem, Valamit mormolva nyújtózik; azután édes szemét kinyitva, két karját mosolyogva nyakam köré fűzi. Ez a legszebb köszöntés. A ki nem hiszi, czáfolja meg . . .

* * *

»Csókolom ast a kinyes kezsit, ast a lábát« és ennek változatai csengenek füleimben vég nélkül . . .

Zelenkáné.

III. készit. Kaphato minden gyógyszerháza-ban. (Lásd a hirdetését.)

A Perzsa Nagy Sándor. (Alexandros) Világrendítő hős, az ó-kor Napoleonja. Az anyja azt álmodta egy éjszaka, hogy kebléből pálmafa nő ki, mely felemelkedik a magasba, hatalmas lombkoronája messze árnyéket vet. Az álom beteljesült. A szép királynő nem pálmafát szült, hanem egy hatalmas fiút. A leghatalmassabbak közül valót, a kik valaha csak megváltoztatták a föld térképét. Ő hatalmasat fordított rajta. Mikor ő született, volt az ő birodalmuk egy kis ország, körül apró kis szomszéd államokkal. És mikor meghalt, volt a föld egyetlen nagy ország; az ő birodalma. Hatalmas koporsója valóságos mozgó-házban feküdt, úgy vontatták a sírjába a világ hatalmas urát, az ó-kornak Hanniballal együtt legnagyobb hadvezéré, a ki halálos ágyán még egyszer, utoljára, elvonultatta maga előtt pompás seregét, s lankadó kézzel utolsó istenhozzádot intetkedves katonáinak. Egy világ dőlt össze halála után, vele a görögység legtündökösebb alakja szállt sírba. Nem maradt utána más, csak egy gyönyörű szép mozaik a nápolyi múzeumban, az issosi csata világhírű képével, meg remek domborművekkel gazdagon felékesített márványsarkophagja, melyet Konstantinápolyban őriznek. Meg egy nagy tanulság: az a mit Carlyle is kifejezett, hogy a világnak nincs szüksége hadvezérekre, hanem kulturférfiakra. Alexandros hadi tetteiről megfeledkezett a világ, kulturális hatása maradandó, az századokkal túlélte őt. Ezt a hatást illeti meg 60 lap abból a 70—80 lapból, a mit a világtörténet nagy könyveiben Alexandros elfoglal. Ezt a hatást tárgyalta a Nagy Képes Világtörténet is most megjelent 39-ik füzetében. E remek könyv különben közli az emléket is, sarkophagjának mind a négy oldalát, s az issosi csata világhírű mozaikját, még pedig eddig a leg-tökéletesebb reproductióban. E nagyszerű mű 12 kötetben lesz teljes. Szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy-egy kötet ára díszes félbőr-kötésben 8 frt; füzetenként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapthó a kiadónál. (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII.,

Üllői út 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Anyakönyvi bejegyzések.

1899. évi szept. 30-tól október 7-ig.

Eljegyzések: Kis József Lantos Rozáliával, Szivák József Kis Annával, Zsiros Imre Kókai Franciskával, Buzder Lantos Imre Forgó Rozália Juliannával, Székely László Gyergyádes Veronikával, Justin Sándor Török Margittal, Almási Gábor Forgó Zsófiával, Szemerédi Gergely Szeri Veron Brigittával, Kódor Imre Deák Erzsébettel.

Házasságkötés: Cseh László Georgiádes Erzsébettel, Kispál Ferencz Hegedűs Máriával, Tarjányi Pál Dorszki Veronikával, Benedek Mátyás Szlávik Máriával, Zsoldos János Komlósi Máriával.

Születések: Bartucz Julianna, Bujáki Mihály, Tóth N. fiu, Deák Mária, Bugyi Balázs, Hajdu Mihály, Zsiros Erzsébet, Mészáros Mihály, Sarusi Mihály, Georgiádes Mihály, Légrádi Erzsébet, Kajtár Ágnes Gálig János, Gyuricza Ferencz, Deák Lajos, Kádár Julianna, Palásti Ilona, Gyánti Gizella, Kacziba Mihály, Gut Antal, Tenyeri Zsófia, Nagy Mária, Vincze Mária, Pap János, Nagyistók Ferencz, Szabados István Ferencz.

Halálosok: Pető Pál 80 éves aggkor, Takács Mária 1 hó bélhurut, Keller István 21 hó bélhurut, Tóth N. fiu halva született, Nagy Lajos 22 év gümőkör, Juhász Veronika, 68 év aggkor, Rosenfeld Albert 88 éves aggkor, Nagy Viktória 16 éves gümőkör.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Társ-szerkesztők:

Sághy Mihály, Holló Adolf.

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Gyors és biztos segély gyomorbetegségeik és azok utóbajaiban!

Legjobbnek bizonyult HAZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hiányos véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyors és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvagytalanságot, savanyu felbőfőést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértelenséget, hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jönnek bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító és a hegedést elősegítő szer.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásnál, tejrekedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tyúgok, vérkélek, pokolvar és genyvedéseknel, továbbá körömgennyedés és ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknel, daganatoknál, mirigydagadatoknál, holt-tetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszerész-től PRÁGÁBAN 203—III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres bevált háziszser. 1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 35 kr-ával. Postán 6 krral drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszerháza-ból és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, jutalmat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.

RAKTÁRAK CSONGRÁDON: Vladár Sándor és Ungváry József gyógyszerháza-ban
BUDAPESTEN: Török József gyógyszerháza-ban, Egger A. gyógyszerháza-ban.

Főraktár **B FRAGNER** császári és kir. szállító Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag, Ecke der Spornergasse Nr. 203.

262 szám.
889**Hirdetmény.**

A csongrád-sövényházi ármentesítő és belvízszabályozó társulat f. évi október hó 18-ik napján délelőtt 10 órakor Csongrádon a város tanácstermében

„KÖZGYŰLÉST“

tart, melyre az érdekelt ártéri birtokosok ezennel meghívattak.

TÁRGYAK:

1.) A társulat új alapszabályoknak a leérkezett miniszteri rendelet értelmében való módosítása és kiegészítése.

2.) Belvíz levezető tervezet kiépítésére vonatkozó választmányi előterjesztés tárgyalása.

3.) Az 59697 sz. miniszteri rendelettel elrendelt töltésmagasításokra vonatkozó tervezet tárgyalása.

4.) Az 1900. évi költségelőirányzat megállapítása.

5.) A számvizsgáló bizottság jelentésének tárgyalása az 1898. évi számadások átvizsgálásáról.

6.) Számvizsgáló bizottság választása.

7.) Választmányi javaslat tárgyalása a társulati tőke egyrészének a Csongrád városi és Csongrád vidéki takarékpénztárakban való elhelyezése iránt.

8.) Régi öblözeti befektetések megoldásának előkészítésére kiküldött bizottság jelentésének tárgyalása.

9.) Választmányi előterjesztés. Figyelmeztetem az érdekeltséget hogy az alapszabályok módosítása és kiegészítésére vonatkozó választmányi javaslat; a választmány által elfogadott évi költségelőirányzat és a társulati kiadások fedezési módjának megállapítása; továbbá a számvizsgáló bizottságnak 1898. évi társulati számadások megvizsgálásáról adott jelentése a közgyűlés megtartását megelőző 15 napon át a társulati hivatalban megtekinthetők.

Csongrád, 1899. évi szeptember hó 29-én.

Gr. Degenfeld Lajos
társulati elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

10. §. A közgyűlésen minden 100 ártéri becshold tulajdonosa egy szavazattal bír; a 100 becsholdnál többet képviselő ártéri birtokos vagy teljhatalmu megbizottaik pedig anynyi szavazattal bírnak, a hány 100 becsholdas részletének tulajdonosai.

A 100 becsholdnál kevesebbet képviselő birtokosok pedig csoportba állanak s megbizottaik által a közgyűlésen anynyi szavazattal bírnak, a hány becsholdat ártéri birtokuk összelete képvisel; azon esetre pedig ha a 100 becsholdnál kevesebbet képviselő birtokosok önként nem csoportosulnak a községi előjáróság által fönti módon képviseltetnek.

A közgyűlésen való megbízás vagy meghatalmazás teljhatalmulag s írásban állítandó ki s a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek kézbesítendő.

2723.
tk. 899.**Árverési hirdetményi kivonat.**

A csongrádi kir. járásbiróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Kürti István csongrádi lakosnak Balog János csongrádi lakos végrehajtást szenvedett elleni 60 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a csongrádi 7025 sz. tjkvben A + 1 sorszám alatt felvett fele részben Balog János végrehajtást szenvedett, másik fele részben Brindza János és neje Kovács Anna társtulajdonosok nevében álló az (1807.1808) hrsz. házutáni réti járandóság a végrehajtási törvény 156 §. a.) pontja alapján egészben még pedig a 2526/879 tkszámmal c. 1. alatt Keller Anna öz. Balog Rókusné javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog épségben tartása mellett 145 frtban, továbbá a csongrádi 1197 sz. tjkvben A + 7 sorsz. alatt felvett a (8191-

8195) hszámú 3/4 telek utáni osztatlan réti járandóságból Balog János végrehajtást szenvedett illető fele rész még pedig a 2526/879 tkszámmal c. 4. alatt Keller Anna öz. Balog Rókusné javára bekebelezett özvegyi haszon élvezeti jog épségben tartása mellett 163 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az **1899. évi november hó 28 napjának d. e. 9 órakor** a csongrádi kir. járásbiróság helyiségében árverés alá fog bocsájtatni s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy ovdékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1899. évi szept. 21-én. A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Laurisin Miklós
kir. aljárásbíró.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY

legszerencésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50.000 nyeremény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyer. legszerencésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következők:

Készpénzben fizelendő		Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Az ötödik nagy m. kir. osztálysorsjáték nem-sokára ismét kezdődik és

100,000 újból **50,000**
sorsjegyre nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet 6.—
» fél » » » » 3.—
» negyed » » » » 1.50
» nyolczad » » » » .75

küldünk szét utánvételt vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelölhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. é. október 15-ig

hozzánk beküldeni,

Török A. és Tsa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest,**V., Váci-körút 4/a.**

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki tisztelt vevőinknek: rövid idő alatt több mint két millió koronát

Rendelőlevél levágandó. Török A. és társa uraknak Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... frt } utánvételezni kérem }
postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: